

Finansira
Evropska unija

Datum: 30.12.2025.

Broj: 02-06-1024

PREDSTAVLJEN ALAT 'PRISTUPI INFORMACIJAMA': KORAK KA VEĆOJ TRANSPARENTNOSTI U BIH

Sarajevo, 30. januar 2025. godine – Danas je u Sarajevu zvanično predstavljen alat „**Pristupi Informacijama**“. Ova platforma omogućava kreiranje zahtjeva za slobodan pristup informacijama prema svim institucijama u Bosni i Hercegovini. Alat, dostupan na adresi **pristupinformacijama.ba**, osim automatizovanog i intuitivnog procesa kreiranja zahtjeva omogućava građanima, medijima i organizacijama civilnog društva omogućava sastavljanje i slanje urgencija i žalbi te dobijanje podsjetnika za rokove za svaki korak procesa dobijanja informacija od javnog značaja.

„Cilj ovog alata, čiji je razvoj podržala Evropska unija, je jačanje pristupa informacijama, čime se ne samo unapređenje transparentnost javne vlasti nego i stepen učešća građana u radu institucija. To je osnovni preduslov demokratičnosti, otvorenosti i odgovornosti institucija“ izjavila je Aurelie Valtat, šefica Odjela za EU integracije, politička pitanja, press i informacije pri Delegaciji EU u BiH.

Pristupi informacijama koristi intuitivan i jednostavan interfejs koji korisnike vodi kroz svaki korak kreiranja zahtjeva za slobodan pristup informacijama, te sadrži nazive i adrese nekoliko hiljada javnih institucija, organa, preduzeća i ustanova na **svim nivoima vlasti** u Bosni i Hercegovini kojima se građani mogu obratiti.

Nakon kreiranja zahtjeva, koji se potom štampa i šalje na adresu institucije, alat prati rokove te automatski dostavlja obavještenja o mogućnostima kao što su slanje urgencije ili žalbe, ukoliko javni organ nije dostavio traženi podatak ili nije odgovorio u zakonom predviđenom roku. Pored toga, građanima je ostavljena i mogućnost da **zatraže pravnu pomoć**, u slučaju da nisu u stanju da sami dobiju tražene informacije.

„Želja nam je bila da građanima ponudimo jednostavan i intuitivan način da sami sastave zahtjev, kako bi od organa dobili informacije koje ih zanimaju, jer je to jedno od osnovnih prava koje se garantuje zakonima o slobodnom pristupu informacijama“ izjavio je Marko Vujić, saradnik za pružanje pravne pomoći u Transparency International u BiH (TI BiH), koji je, zajedno sa udruženjem Vaša prava BiH (VP BiH), implementirao ovaj projekat.

Potrebno je naglasiti da **Pristupi informacijama** omogućava sastavljanje zahtjeva prema svim javnim organima u BiH, automatski birajući adekvatan zakon u zavisnosti od nivoa i nadležnosti institucije od koje se traže informacije, što dodatno olakšava sam proces budući da u Bosni i Hercegovini trenutno postoje čak tri zakona koja uređuju ovu oblast.

Prezentacija alata Pristupi informacijama je bila prilika da se ukaže i na slabosti samog Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH, čija analiza otkriva **neusklađenu terminologiju** i nejasne

Finansira
Evropska unija

odredbe o testu javnog interesa, neusklađenost ovog sa drugim aktima, neopravdano duge rokove i izostanak **adekvatnih kazni**, što sve otežava njegovu primjenu i umanjuje efikasnost u dostavljanju informacija od javnog značaja.

„Zahvaljujući nejasnoćama i neusklađenosti sa drugim zakonima koje omogućavaju dvosmisleno tumačenje došlo je do neozbiljne i proizvoljne primjene zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, zbog čega je dodatno opao stepen povjerenja građana u rad institucija“ izjavio je Emir Prcanović, direktor udruženja „Vaša prava BiH“.

Takođe, istaknuti su **nedostaci u entitetskim zakonima**, poput nedostatka proaktivnih odredbi i neusklađenosti s međunarodnim standardima, kao i nepostojanja odredbi o inspekcijskom nadzoru u Zakonu o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske.

Poboljšanje transparentnosti i odgovornosti institucija ključno je za jačanje povjerenja građana i efikasno funkcionisanje demokratskog društva, zbog čega TI BiH planira organizovati edukacije i radionice za medije i predstavnike civilnog društva kako bi se upoznali sa korišćenjem alata **Pristupi informacijama**, čime bi se unaprijedila praksa korištenja prava na pristup informacijama i podstakla proaktivna transparentnost javnih institucija.